

Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32614>

Özet

Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i (W-TÖÖÖ), çevrimiçi ö?renme sistemlerinin kalitesini ve ö?renci memnuniyetini de?erlendirmek amacıyla tasarlanm?? bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, G. Alev Özkök tarafından 2013 yılında Türkçe'ye uyarlanm??tır. Ölçe?in Türkçe formunun psikometrik özellikleri, özellikle **geçerlilik** ve **güvenirlilik** çal??malarıyla incelenmiştir. Ölçek, ö?rencilerin **Web-Tabanlı Ö?renme Ortam?** deneyimlerine ilişkin algılarının dört temel alt boyutta ölçmektedir: Eri?im, Etkile?im, Memnuniyet ve İçerik Yönetimi. Uyarlama çal??ması, ölçe?in Türk kültürüne ve e?itim bağlamına uygunlu?unu teyit eden güçlü istatistiksel kanıtlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Web-tabanlı ö?renme, uzaktan e?itim, ö?renme ortam?, psikometrik özellikler, geçerlilik, güvenirlilik, Likert tipi ölçek.

Yazarlar

G. Alev Özkök

Amaç

Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i'nin temel amacı, web tabanlı e?itim sistemlerini kullanan ö?rencilerin bu ortamlara yönelik algılarının, memnuniyet düzeylerini ve sistemin i?levselli?ini sistematik olarak ölçmektir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması, Türk yüksekö?retim kurumlarında uygulanan uzaktan e?itim programlarının kalitesinin de?erlendirilmesi ve geli?tirilmesi için güvenilir bir araç sağlamayı hedeflemiştir.

Ölçek, e?itim teknolojileri ara?tırmacılarına ve uygulayıcılara, ö?renme yönetim sistemlerinin (ÖYS) hangi yönlerinin ö?renciler tarafından be?arlı veya eksik görüldüğünü belirleme konusunda somut veriler sunar. Bu, sistem tasarımcılarının ö?renme deneyimini optimize etmesine yardımcı olur.

Yapı

W-TÖÖÖ, ö?rencilerin web tabanlı ö?renme ortamına dair algılarının de?erlendiren çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, toplam 32 maddeden oluşmakta ve dört temel alt boyutu içermektedir. Bu alt boyutlar, çevrimiçi bir ö?renme platformunun be?arlısını belirleyen kritik unsurları temsil eder.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar ?unlard?:

Eri?im: Ö?renme materyallerine ve sisteme ula??m kolayl??? ve h?z?.

Etkile?im: Ö?retmen-ö?renci ve ö?renci-ö?renci aras?ndaki ileti?im ve i?birli?i olanaklar?.

Memnuniyet: Ö?rencilerin genel olarak web tabanlı ö?renme deneyiminden duyduklar? tatmin düzeyi.

?çerik Yönetimi: Ders materyallerinin düzeni, kalitesi ve güncelli?i.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, uyarlama çal??mas?nda **Do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen dört faktörlü yap?s?n?n, Türkçe örnekleme de do?ruland???n? göstermektedir.

Elde edilen faktör yükleri (factor loadings), tüm maddelerin kendi alt boyutlar? üzerinde yeterince yüksek de?erler ta??d???n? ortaya koymu?tur. Bu durum, maddelerin ölçmeyi amaçlad?klar? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil ettiklerini göstererek, ölçe?in geçerlili?i için güçlü bir kan?t sa?lamaktadır. Yüksek faktör yükleri, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, test puanlar?n?n iç tutarlılık yöntemiyle de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterir ve genellikle **Cronbach's Alpha** katsay?s? ile ifade edilir.

Uyarlama çal??mas? sonucunda, ölçe?in her dört alt boyutu için hesaplanan alfa güvenilirlik de?erlerinin uygun düzeyde oldu?u belirlenmi?tir (güvenirlik katsay?lar? ≥ 0.70). Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin tutarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? ve ara?t?rmalarda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i, 4 alt boyuttan ve toplam 32 maddeden olu?an bir yap?ya sahiptir. Bu yap?, orijinal ölçe?in boyutlar?n? korumakta olup, Türkçe uyarlamas?nda Do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile test edilmi?tir.

DFA, ölçe?in teorik modelinin gözlenen verilerle ne ölçüde uyumlu oldu?unu de?erlendirmi?tir. Analiz sonuçlar?, Eri?im, Etkile?im, Memnuniyet ve ?çerik Yönetimi faktörlerinin ba??ms?z ve anlamlı yap?lar olarak ortaya ç?kt???n? teyit etmi?tir. Bu faktör yap?s?, **Web-Tabanlı Ö?renme Ortam?** kalitesinin çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktadır.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama

Format: 4 alt boyut ve 32 madde içeren, kendi kendine raporlama (self-report) ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çevrimiçi ö?renme ortamlar?n? kullanan ö?renciler (Genellikle yüksekö?retim düzeyinde).

Age Group: Genç Yeti?kinler (Yakla??k 18 ya? ve üzeri).

Population Details: Türkiye'deki üniversitelerde web tabanlı e?itim alan ö?renciler üzerinde test edilmi?tir.

Test Methodology: 5'li Likert tipi ölçekle puanlanmaktadır (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

E-ö?renme, ö?renci alg?s?, memnuniyet, içerik yönetimi, Do?rulay?c? faktör analizi, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: ozkok@hacettepe.edu.tr

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Ankara, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2013 (Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?I?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçlı kullan?m? için sorumlu yazar (G. Alev Özkök) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m ?artları belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Özkök, A. (2013). Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 335-347.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: efdergi.hacettepe.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: web-tabanlı-ogrenme-ortami-olcegi-toad.pdf

Web-Tabanlı Ö?renme Ortam? Ölçe?i Maddeleri

D?KKAT: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplam 4 alt boyut ve 32 maddeden olu?maktadır:

Eri?im (8 madde)

Etkile?im (8 madde)

Memnuniyet (8 madde)

?çerik yönetimi (8 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM